

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Botezat Valentin Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. xxxx, com. xxxx, str. xxxxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 03.07.2019 – 17.03.2020 (prima instanță);
2. 13.05.2020 – 21.07.2020 (instanța de apel);
3. 16.10.2020 – 18.11.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 17 martie 2020, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Botezat Valentin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 1 an 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani.

Conform prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, a fost adăugată parțial la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 22 mai 2019, fiindu-i stabilită lui Botezat Valentin pedeapsa definitivă de 3 ani 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Botezat Valentin la 23 februarie 2019, în jurul orei 18:30, acționând cu intenție directă, în urma

înțelegerii premergătoare și de comun acord cu o altă persoană, cu care s-a organizat în prealabil pentru comiterea infracțiunii, prin împărțirea între ei a rolurilor, prin participație simplă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările lor, la solicitarea terței persoane, a mers împreună cu o altă persoană, să ia în chirie 2 biciclete, în timp ce terța persoană aștepta în adiacentul oficiului SRL „Velo Point”, amplasat pe adresa str. A. Șciusev, 86, of.3, mun. Chișinău, Botezat Valentin împreună cu altă persoană, manifestând un comportament dolosiv și viclean, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința actului juridic, pe care Botezat Valentin, l-a întocmit cu reprezentantul SRL „Velo Point”, în forma unui contract de închiriere cu nr. 00355, datat cu 23 februarie 2019, și a primit în posesie 2 biciclete de model RockRider 340 la preț de 5000 lei fiecare, pe care, deși, conform clauzelor contractuale, urma să le restituie proprietarului către 24 februarie 2019, nu și-a onorat obligațiunile asumate.

Ulterior, în vederea realizării intențiilor sale infracționale, s-a deplasat împreună cu terța persoană, cu automobilul de model Mazda, la Lombardul SRL „Blago” amplasat pe adresa str. Calea Ieșilor 5, mun. Chișinău, unde la 23 februarie 2019, au amanetat bunurile respective contra sumei de 2000 lei, cauzând SRL „Velo Point” daune în proporții considerabile, în valoare de 10 000 lei.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Botezat Valentin în baza art. art. 42, 190 alin. (2) lit. b) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a acesteia, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, încheierea căruia, fiind determinată de comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul Rodideal Andrei în numele inculpatului Botezat Valentin, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri cu stabilirea lui Botezat Valentin unei pedepse non-privative de liberate.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- pedeapsa aplicată inculpatului Botezat Valentin este disproporționată în raport cu gravitatea faptei și circumstanțele acesteia, invocând că condamnatul a recunoscut integral fapta comisă și a solicitat în ședință să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de amendă pe care avea posibilitatea să o achite prin intermediul membrilor de familie;

- Botezat Valentin face parte din categoria persoanelor cu vârsta cuprinsă între 18 și 21 ani, era încadrat în serviciul militar la momentul comiterii faptei, merită șansa de a beneficia de o pedeapsă non-privativă de libertate, or practica judiciară

demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit;

- instanța superficial a apreciat promisiunea condamnatului de a achita amenda, dacă aceasta va fi stabilită ca pedeapsă apreciind solicitarea lui Botezat Valentin drept una declarativă, iar faptul că Botezat Valentin a comis fapta în interiorul termenelor de probă nu reprezintă un temei individual de aplicare a pedepsei cu închisoare în acest context;

- este insuficient de argumentată sentința.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința în partea executării pedepsei cu închisoarea, pronunțând în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în temeiul art. 90 Cod penal, lui Botezat Valentin i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea, pe un termen de probă de 5 ani.

În rest, sentința primei instanțe a fost menținută fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Botezat Valentin în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Cu referire la pedeapsă, instanța de apel a reținut că prima instanță a indicat că a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-77 Cod penal, că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, anterior a fost judecat pedeapsa nefiind executată, prezența circumstanțelor atenuante - recunoașterea vinei și căința activă, lipsa circumstanțelor agravante, faptul că a comis fapta după pronunțarea sentinței de condamnare, în termenul de probă.

În acest sens, instanța de apel a menționat că prima instanță eronat a reținut că inculpatul a comis fapta după pronunțarea sentinței de condamnare, în termenul de probă, or din materialele cauzei rezultă că infracțiunea comisă de Botezat Valentin în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal a avut loc la 23 februarie 2019, sentința de condamnare în privința lui Botezat Valentin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal fiind emisă de Judecătoria Chișinău sediul Centru la data de 22 mai 2019 (f.d.186-190 Vol. I). Respectiv, la data comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, Botezat Valentin nu avea aplicate în privința sa careva termene de probă.

În continuare, instanța de apel a notat că la stabilirea pedepsei prima instanță a ținut cont de circumstanțele cauzei, de prevederile art. 75 Cod penal, precum și că la momentul săvârșirii infracțiunii inculpatul a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins

vârsta de 21 ani, de prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal, și astfel, corect a stabilit lui Botezat Valentin pedeapsa definitivă de 3 ani 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani.

Instanța de apel a indicat că a apreciat toate circumstanțelor cauzei, gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, de scopul de prevenire a fenomenului infracțional în societate, și a considerat că nu este rațional ca pedeapsa cu închisoarea stabilită inculpatului să fie executată real, deoarece, în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, care reglementează condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, astfel executarea pedepsei cu închisoarea stabilită lui Botezat Valentin a fost suspendată condiționat în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unui termen de probă de 5 ani, cu dispunerea neexecutării pedepsei cu închisoarea dacă în termenul de probă fixat inculpatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală și solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei și astfel inculpatului i-au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- instanța de apel a preluat argumentele invocate în apel și s-a axat pe personalitatea inculpatului, căința sinceră a acestuia, ce nu pot substitui faptul că Botezat Valentin a săvârșit o infracțiune în participație, anterior a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată instituția suspendării condiționată a executării pedepsei, acestuia i-a fost oferită șansa de a se corija, însă inculpatul careva concluzii pentru sine nu a făcut, ce denotă că Botezat Valentin de la început nu a demonstrat nici o urmă de remușcare pentru fapta comisă;

- având în vedere circumstanțele cauzei și prevederile art. 61 Cod penal, singura metodă de reeducare și corijare a inculpatului este condamnarea inculpatului la pedeapsa cu executare reală, or pedeapsa trebuie să impună infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și să fie suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor părții vătămate, a statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune;

- deși inculpatul a acceptat examinarea cauzei în procedura simplificată

prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, această circumstanță relevantă la stabilirea pedepsei nu poate fi considerată ca o circumstanță atenuantă ce ar condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or inculpatul a beneficiat de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normei penale de care a fost acuzat;

- concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei inculpatului Botezat Valentin sunt greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii și pedepsei penale.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță, se reține că recurentul invocă temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, sub aspectele că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei și astfel inculpatului i-au fost aplicate pedepse individualizate greșit.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că argumentele invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

Ce ține de criticile recurentului, precum că "*a preluat argumentele invocate în apel și s-a axat pe personalitatea inculpatului, căința sinceră a acestuia, ce nu pot substitui faptul că Botezat Valentin a săvârșit o infracțiune în participație, anterior a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată instituția suspendării condiționată a executării pedepsei, acestuia i-a fost oferită șansa de a se corija, însă inculpatul careva concluzii pentru sine nu a făcut, ce denotă că Botezat Valentin de la început nu a demonstrat nici o urmă de remușcare pentru fapta comisă;*", Colegiul penal le respinge ca nefondate, or acestea se

contrazic cu datele ce rezultă din materialele cauzei penale, or infracțiunea de săvârșirea căreia este condamnat inculpatul Botezat Valentin, conform învinuirii din rechizitoriu (f.d. 185-186, vol. I) și faptei constatate de sentința primei instanțe (f.d. 203-209, vol. I), a fost comisă la 23 februarie 2019, iar sentința de condamnare a lui Botezat Valentin în urma comiterii infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, a fost pronunțată de Judecătoria Chișinău (sediul Centru), la 22 mai 2019. Respectiv se atestă corectitudinea soluției instanței de apel, care a luat în considerare că la data comiterii infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, Botezat Valentin nu era condamnat și nu a săvârșit infracțiunea respectivă în timpul vreunui termen de probă și ca urmare corect a aplicat în privința lui Botezat Valentin pedeapsa definitivă conform art. 84 alin. (4) Cod penal.

Cu referire la alegațiile recurentului, precum că *”singura metodă de reeducare și corijare a inculpatului este condamnarea acestuia cu executare reală, or pedeapsa trebuie să impună infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și să fie suficientă pentru restabilirea echității sociale și deși inculpatul a acceptat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, această circumstanță relevantă la stabilirea pedepsei nu poate fi considerată ca o circumstanță atenuantă ce ar condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or inculpatul deja a beneficiat de o reducere cu o treime a limitelor pedepsei prevăzute de sancțiunea normei penale de care a fost acuzat”* Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate, și reprezintă o interpretare subiectivă a recurentului, or instanța de apel în decizia sa și-a argumentat detaliat soluția de casare parțială a sentinței primei instanțe în partea modului executării pedepsei cu închisoarea, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care corect a fost suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite în privința lui Botezat Valentin în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal conform prevederilor art. 90 Cod penal, de instanța de apel fiind luate în considerare circumstanțele particulare ale cauzei și criteriile enunțate supra de procuror, și de faptul că inculpatul Botezat Valentin a conștientizat gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care este una gravă, s-a căit sincer de cele comise, nu duce un comportament antisocial, lipsa circumstanțelor agravante, e tânăr, la momentul comiterii infracțiunii avea împlinită vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 ani, precum și că cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, fără ca instanța de apel să admită careva erori de fapt sau de drept la judecarea cauzei, și astfel just a considerat în virtutea acestor circumstanțe că inculpatul Botezat Valentin nu este rațional să execute real pedeapsa închisorii, oferindu-i șansa de a se corija și a conștientiza acțiunile sale.

Astfel, motivarea deciziei instanței de apel, în care s-a expus argumentat pe chestiunile esențiale supuse atenției sale, descrisă și la pct. 3.1. a prezentei decizii, în virtutea corectitudinii acesteia și pentru a evita repetări inutile se acceptă și se însușește de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, se atestă că instanța de apel just a adoptat soluția în cauză, or, totodată s-a pus în balanță și faptul că o pedeapsă prea aspră și executarea acesteia, în special în privința persoanelor de vârstă tânără, generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce, în circumstanțele particulare ale speței deferită judecării poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

6. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Botezat Valentin Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **17 decembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor